

AREGCEL

XX. EVFOLYAM I. SZÁM

Főszerkesztő: LAZAR MIKLÓS

BUDAPEST, 1947 JANUÁR 7

KATONAPOLITIKA

Írta: LAZAR MIKLÓS

Nem verjük félre a harangot: Magyarország soha többé nem esik hanyatt a talpa alá guruló borsószemen! A belügyminisztérium hivatalos közleménye után most már a bíróság feladata, hogy mérlegeljen és ítéljen. A bűnös bűnhődjék; az ártatlan szabaduljon. Ez a józan közfel-fogás és ez az igazság rendje.

A ma még vizsgálati szakaszában lévő bűnüggyel nem is foglalkoznánk e helyen, ha némely tanulságok és jelenségek nem tennék kötelességünké. Bármily tényállás kerüljön is a bíróság elé, bármily megállapításokra vezessen is a nyilvános főtárgyalás, alig fér hozzá kétség, hogy a vadregényes konspirációban Gömbös Gyula tisztjé, levitézlett vitézeké a vezéri szerep. Az általánosítás lelkiismeretlen és felelőtlen demagógok kenyeré. Semmi sincs távolabb tőlünk, mint pillanatra állítani a honvédség egész tisztikarát, amelynek soraiiban szép számmal akadtak talpig magyar és talpig derék férfiak, a katonai erények mintaképei, akik kiállották a hazafiság tűpróbáját. Arról a katonai kikk-ről szólnunk, amelyet Gömbös szervezett a maga képeire, patológiás becsvágyának és mámoros hóbortjainak hatalmi eszközeként. Ez a tisztí junta Szegedről indult el és az ország romjain keresztül jutott ki Németországba. E két állomás között, az elmúlt negyedszázad alatt, kerékkötője volt az ország haladásának, ádár ellensége a szabadságnak, az emberi jogoknak, a dolgozó nép boldogulásának.

Horthy Miklós báb és fonográf volt a kezükben: a Gömbös-tisztek és az ő titkos társaságai uralkodtak és kormányoztak Magyarországon. Ha a mainál százszor nagyobb eredményeket is mutathatna fel a demokrácia, ha olyan boldog, gazdag és megelégedett volna a magyar, mint legszebb álmaiban, a népmesékben, ha a mai Magyarország fénye és dicsősége az igazságos Mátyás birodalmát idézné, a szakadékból zuhant multnak politizáló tisztjei akkor sem nyugodnának bele, akkor is lázdoznának ellene, a régi jó időket emlegetnék, amikor úgy táncolt Magyarország, ahogy ők fűtyültek, amikor nemcsak a kaszárnyákban, de a minisztériumokban is ők parancsoltak, amikor a paraszt kussolt, a munkás pusztult, a szabad szellemű embert pedig bikacsökkel tanították mósresre. Ezekből lettek a Ruzskey-Ranzenbergerek, a Sztójay-Sztójakovicsok, a Beregffy-Bergerek, a honvéd név megcsúfolói, a különítményes brávók, a voronyezsi hősök...

Hát ezért nem akar a magyar a politikai életben, a közügyek

„Mindent elkövetek, hogy minél előbb kitűzzék a főtárgyalást!”

Ries István igazságügyminiszter nyilatkozik a leleplezett összeesküvésről

Országvezető nagy feltűnést keltett az a hivatalos közlés, hogy a nyomozó hatóságok a köztársasági államrend megdöntésére irányuló összeesküvést leleplezték le. Az első hivatalos jelentés óta újabbat a nyomozó hatóságok nem adtak ki. Beavatott körökben azonban úgy tudják, hogy a nyomozás munkája befejezés felé közeledik. A Reggel esztét felkérésére dr. Ries István igazságügyminiszterrel, aki az összeesküvéssel kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:

— A hivatalos tájékoztatásom felíll, amelyet a sajtónak is kiadtak, e pillanatig újabb jelentést nem kaptam, amit természetesen is tartok, mert a nyomozás érdeke a legnagyobb titoktartást kívánja meg. Ilyen ügyekben csak befejezett tényállást lehet közölni, hiszen egyébként a bűnösök egy része idő előtt értesülne a nyomozás állásáról s alkalma lenne a szökésre vagy a bizonyítékok és egyéb bűnjeltek eltüntetésére. Amint a népbiztonság megkapja az aktákat, természetesen nyomban összeállók a népbiztonság vezetőjével és a népbiztonsággal, akikkel együtt át-műveljük az ügyet. Mindent elkövetek, hogy mielőbb kitűzzék a főtárgyalást és a bűnösök, akiknek ügylátcsik, nem volt elég, amit az ország szenvedett, elvegyék méltó büntetésüket.

— Milyen eseményeknek minősül a most felfedezett összeesküvés?

— A demokrácia és köztársaság védelméről szóló törvény 1. §-ába ütköző bűncselekmény, melynek büntetése halál is lehet.

A Reggel esztét után több, az igazságügyi tárca körébe eső kérdést tett fel Ries Istvánnak, így megkérdeztük, milyen stádiumban van a háborús főbűnösök megbüntetésének ügye?

— Azok közül, akiket az amerikai és angol zónából visszakaptunk, kilenven százalék ügyét már lefolytattuk. Most újabb transzportot várunk az amerikaiaktól, a franciáktól azonban, sajnos, kikérelsi megkeresésünkre még mindig nem kaptunk választ. Amikor májusban Svájcban jártam, személyesen érdeklődtem az oda menekült háborús bűnösök hazahozatalának lehetőségéről. A válasz nem volt nagyon biztató. Most, hogy a diplomáciai viszonyt újból felvettük, újabb kísérletet teszünk. A rendszer megkeresés azért nehézkes, mert

előbb le kell folytatni a nyomozást, ami a vádlott távollétében nem könnyű, el kell készíteni a vádiratot és csak annak megküldésével egyidejűleg lehet kérni a kiadatást.

— Mi a helye a NOT megszüntetése körül?

— Ha a NOT-ot esetleg átszervezzük és újra szabályozzuk népbírósi ügyekben a fellebbezést, perorvoslatnak csak olyan keretek között lesz helye, mint annakidején esküdtszéki ügyekben volt.

— Miniszter Úr mennyi időre tervezi a népbírók működését?

— A népbírók valószínűleg még ez év folyamán befejezik munkájukat, nem hinném azonban, hogy ez a körülmény a népbíró-

gok megszüntetésére vezetne, mert a demokrácia védelméről szóló törvény ugyancsak népbírók elé utalja a törvénybe ütköző eseteleményeket. Az esküdtszéki eljárásnak olyan formáját keressük, amely biztosítékot nyújt arra, hogy abban csak a demokratikus elemek vehetnek részt, hiszen — úgy gondolom — senki sem kívánhatja, hogy a bíróságot antidemokratikus elemek bízzák. Ez a mostani összeesküvés is bizonyítja, milyen sokan vannak, még jóhiszemű emberek is, akik nem veszik észre milyen messze állunk még attól, hogy olyan intézkedéseket vezethessünk be, amelyek csak akkor lennének veszélytelenek, ha az egész népi lelki beállítottsága és magatartása demokratikus volna.

Erős Gyula

Szélcsend mellett mínusz 11 fok ma reggel Budapesten

Ausztria tartja a rekordot: mínusz 36 fokkal!

Hétfőn reggel szélcsend mellett —11 fok volt a hőmérséklet Budapesten — jelentette a Meteorológiai Intézet. Az időjárás helyzetéről közli, hogy

az oroszországi hideg levegő már teljesen elárasztotta Európát és kijutott az Atlanti-óceánra. A hideg középpontja a Kárpát- és Cseh-medencében van.

A Balkánon ellenben már sok helyen hűvös. Hazánkban vasárnap erősödött már meg a hideg. Budapesten —15, Magyaróváron, Győrben, Szolnokon és Békéscsabán —20, Pécsen és Nyiregyháza —21, Bányhidán és Debrecenben —22 fokot mértek.

A hórétég vastagsága az ország keleti felében változatlanul 10—15, a Dunántálon 3—5 centiméter.

A hórétég vastagsága a budai hegyekben 10 centiméter körül van. A Balaton jegének vastagsága 15—20 centiméter.

A jegállásról a földművelésügyi minisztérium vízrajzi intézete jelent, hogy

a Dunán a jeg Orosvás-Gönyű, Vác—Budapest között, valamint Mohácsnál áll, másutt szűk.

terén katonát látni! És ezért nincs épelméjű magyar ebben a fájdalmas hazában, aki visszakívánna a Disz-tér uralmát!

Igen, a magyar népet, ezt a remek emberfajtát a nagy világ szemében falurosszává süllyesztette az elmúlt negyedszázad katonapolitikája. Ez a katonapolitika juttatta koldusbotra, kergette halálba, parancsolt a jsteni és emberi törvények megtámadására. Ez a katonapolitika sodorta végzetes háborúba az országot, ez a katonapolitika korbácolta fel a saját céljai érdekében a tömegek nemtelen indulatát, ez a katonapolitika

taposta sárba jóhírünket, tiszta nevünket az újvidéki tömegvérengzéssel, ez a katonapolitika nyitotta meg az ország kapuit a német megszállóknak, ez a katonapolitika akadályozta meg október 15-én a fegyverszünet megkötését, ez a katonapolitika állott Szilasiék betyáruhá-

mögött, ez a katonapolitika robbantotta fel a hidakat, döntötte romba az országot és a fővárost. Ennek a katonapolitikának égbe kiáltó bűnéit szenvedjük és vezekeljük mi, a két háború boldogtalan nemzedéke.

Új esodaszarvasok lopuszkásai, vigyázatok!

ÁRA 1 FORINT

DRSZ. SZÉCHÉNYI-KÖNYVTÁR
Művelésügyi Minisztérium

A Tisza mellékfolyóin és a Balatonon a jég dől.

Berlinben —20 fok a hőmérséklet.

A kettős ünnep elmúltával minden háztartás beszerezte a fűtőanyagát — mondják a lakosok

Szombaton délután a hirtelen beállott nagy hideg következtében

a tüzfakereskedőknel nehézségek álltak elő és sokan nem tudták kielégíteni a közönség igényeit.

Ugyanakkor sok panasz merült fel arról, hogy a kereskedők nedves fát szállítanak

Megkérdeztük erre vonatkozólag Paizs Ödönt, a Tüzfakereskedők Országos Egyesületének igazgatóját,

aki a következőket mondta: — Megnyugtathatom a közönséget, hogy aggodalomra nincsen ok,

csupán az elosztásban mutatkozhatnak kisebb nehézségek.

A legfőbb baj, hogy a háztartások számára nem kapunk szén, mivel szénkészletünket az ipar használja fel és december hónapban mindössze egy-két vagon háztartási szén került kiosztásra. A fatermelők erősen hozzáálltak a munkához és

ebben az esztendőben mintegy 3 millió köbméter termeltek ki.

Persze a fatermelők munkáját is megnehezítik az anyagi gondok. A Gazdasági Főtanács visszavonta a termelési hitelt és az állami szénbányák a leszállított bányafa árát nem tudják kifizetni. Ennek ellenére

a tüzfafelhozatal a közlekedési miniszter támogatásával erőteljesen folyik.

Budapest egyévi tüzelő szükséglete békeidőben 65.000 vagon volt. Ha ezt a számot nem is tudjuk elérni a mai szűkebb viszonyok között, a főváros ellátását mégis biztosítani lehet. Nyilvánvalóan előmozdította ezt a hivatalos szervek támogatása. A kormány engedélyt adott

6000 vagon tüzfának Romániából való behozatalára és ebből az első tétel már megérkezett a Tiszántúrra.

Ez a fa 20%-kal drágább a magyar fa megszabott áránál és január

A hidegben a rekordot ktségtelenül Ausztria vízi el, amelyet olyan erős fagyhullám árasztott el, hogy az ország egyes részeiben —36 fokot mértek.

hó folyamán a telepes kereskedők révén már szétosztásra is kerül. A főváros részéről Fazekas tanácsnok még ősszel tartalékokat fát a legnehezebb időkre.

— A közönségnek is meg kell értenie, hogy

a száraz fa mind kifogyott és most csak friss kitermelésű nyers fa áll rendelkezésre.

De azért mindenki megnyugodhat. Szó sem lehet arról, hogy Budapest megfagyjon. A tüzfakereskedők mindent megtesznek az átmeneti nehézségek kiküszöbölésére. A nagy fatermelők a mostani kettős ünnepen is teljes üzemmellel folyt a munka és a fuvarosok a hajnali sötétségtől kezdve a késő délutánig dolgoztak.

A hideg idő a szállításra igen alkalmas

és a két ünnep elmúltával a pesti háztartások mindenütt biztosan beszerezhetik tüzfakészletüket.

10 óraker jelenti a Meteorológiai Intézet újabb havavás várható!

Vasárnap a késő délutáni órákban — mint 10 óraker a Meteorológiai Intézet jelenti — mindenfelől erős borulást jelentettek és sokhelyen havazott.

A legmagasabb hőmérséklet tegnap az esti órákban —12 fok volt és az erős borulás miatt nem is sülyedt tovább, kivéve Sopront, ahol —18 fokot mértek.

Az országban az elmúlt éjjel csaknem mindenütt volt havazás, nagyobb mennyiségű hó esett Szegeden, Kálcsán és Baján. A nyugati határszélek mentesek maradtak az erősebb hóeséstől, Szombathelyen még ma sincs összefüggő hótakaró.

A budai hegyekben 10 centiméter magas a hó.

Ami a jövő kilátásait illeti, az eddig beérkezett jelentések szerint újabb havazás várható, élénk széllel. A hőmérséklet alig változik.

A nyugat-amerikai néger kakaófarmerek magasabb szín onalon élnek, mint Kelet-Európa népei!

Kompromisszummal intézték el a Bilbo-botrányt az amerikai szenátusban

Fázva és mezelegve fogadta az európai világ az új esztendő. Németországban, még a Ruhr melletti Hamburgban is, megállottak a gyárak és a megszálló csapatok családjaival se kaptak szén, ha nem laknak velük a gyermekek. Angliában egymásután csökkentik a fontos kiadások termelését, mert az Angliában szokatlan hideg és kőd megakasztotta az egyébként is fagyatkozó szénellátást. Mégis növekvő bizakodással halad a világ az új esztendő első napjaiban. A négy nagyhatalom átadta az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának az orosz békeszerződés tervezetét néhány napon belül átadja a többi is. A Tanácsnak január 10-ig kell állást foglalnia, mert február 10-én a szerződéseket, egy hónappal a moszkvai tanácskozás megnyitása előtt, minden körülmények között alá kell írni. Moszkvában igen nehéz feladat vár a nagyhatalmak miniszterei, a német békeszerződés előkészítése, amelynek nehézségei egyre szaporodnak. A legnagyobb nehézség az a kérdés, ki írja alá német részről ezt a szerződést, ki függesszi nevét a német nép nevében a békeszerződés alá? Mindegy, írja az Economist, a mélypontra már túl vagyunk. Hogy igaz-e a nagy angol hetilap véleménye, az csak ebben az évben fog kiderülni, csak ennek az évnek a vége felé látjuk az utat, amely a felemelkedéshez vezet abból a szakadékból, amelybe zuhantunk hiszen a nyugat-amerikai néger kakaófarmerek ma sokkal magasabb színvonalon élnek, állapította meg vasárnap este az oxfordi egyetem egyik professzora, mint Kelet-Európa népei.

Amerikában derűsebb a helyzet. Az Egyesült Államok az elmúlt év utolsó hónapjaiban rekordmennyiségű élelmiszert szállítottak a világnak, több mint egy millió tonnával és ez a mennyiség januárban

még emelkedni fog. A szénbányászatról felhője egyelőre elvonult Amerika egeről, de a nagy harc még csak ezután fog kitörni, hiszen Taft szenátor, a republikánusok munkabizottságának elnöke kijelentette, hogy az új kongresszusra három feladat vár: a költségvetés egyensúlyának helyreállítása és a nagy adóreform, a szabad magángazdaság minden gátjának lebontása és végül a szakszervezetek hatalmának korlátozása. Mind a három feladat kemény harcokat fog felidézni az amerikai közéletben, de magában a törvényhozásban is, mert a republikánus többség ugyan leszavazhatja az elnök minden javaslatát, de az elnök vétőjogával megakadályozhatja a republikánusok javaslatának törvényerőre emelkedését, annál inkább, mert a republikánusoknak nincsen meg a szenátusban az a kétharmad többségük, amellyel a vétőjog ellenére saját javaslatukat törvényerőre emelhetnék. Január 3-án tartotta a szenátus első ülését, de minden további munkát két napon át megakadályozott Bilbo szenátor ügye, aki ellen a szenátus vizsgálóbizottsága előtt alkotmány-sértés és megvesztegetés miatt folyik az eljárás. Bilbo megakadályozta a négereket a szavazásban, pedig Mississippi államban ők alkotják a lakosság többségét, a háború után súlyos összegeket szedték az állami szállítmányok után, másfélezerholdas birtokot, villákat s egyebet szerzett s azzal védekezett, hogy ez „régii déli szokás”. Huszonnyolc óra után azonban a déli demokrata szenátorok obstrukciója összeomlott, Bilbo megkapja ugyan a szenátorok évi 15.000 dollár fizetését, de esküt nem tehet s szavazati joga nincs. Csak a kompromisszum révén vált lehetségessé, a 35 újonnan megválasztott szenátor esküföltele, a szenátus hétfőn délelőtt megalakult s délután Truman elnök elmondhatta megnyilvánulását.

Olaszországban igen súlyosá vált az élelmiszeri helyzet. Számos városban zavargások törtek ki, fegyveres összecsapás volt a tömeg és a csapatok között halottakkal és sebesültekkel, viszont az észak-olaszországi ipar rendkívül mértékben fellendült és olyan nagy ren-

deléseket kapott, főleg külföldről, hogy termelő-képességének nyolcvan-kilencven százalékát is fel tudná használni. Csak egy a baj: az orosz iparnak nincs nyersanyaga és Gasperi miniszterelnök amerikai útjának fő célja éppen az, hogy nyersanyag-hitelt szerezzen az Egyesült Államoktól. Gasperit Amerikában nagy tisztelettel fogadják, katonai repülőgépet hozta a Bermudákról és Washingtonban a kormány vendége.

Kínában újabb teljes erővel felhangoltak a belső harcok, a kínai kommunisták általános támadásra készülnek a központi kormány ellen, míg Palesztinában súlyosabb a helyzet mint valaha, a zsidó táborban is komoly véleménykülönbségek támadtak, Stephen Wise, a magyar származású newyorki főrabbi, aki a cionista kongresszusban az amerikai zsidóságot képviselte, a bázeli kongresszus határozata miatt lemondott tisztségéről, a legnagyobb palesztinai szervezet, a Haganah, éles kiáltványban fordult a terroristák ellen s az angol kabinetet e hét végén most már határozott állást foglal ebben a kínos kérdésben és pedig valószínűleg Palesztina kettősosztását egyséjű lakosságserével fogja megoldásnak választani.

Igy „forog a világ keserű levében”, abban a kavargásban és zavarban, amely minden nagy háború után bekövetkezik; de a történelem furcsa és torz dialektikája talán ezuttal is, mint a múltban mindig, a fájdalmas és szenvedésekkel teli átmenet után jobb jövő elé vezet az emberiséget!

K. D.

Magyar győzelem született a hétfői nemzetközi gyorskorcsolyázó versenyen. 1500 m. 1. Pajor 2.37.4 mp; 2. Hidvégi 2.37.8 mp; 3. Ladányi 2.38.2 mp.

ÖTVENÉTEZERRŐL 90.000-re emeli Anglia fiatal tudósainak számát. A kiképzés kerekén 100.000.000 fontsterlingbe kerül, tíz évre elosztva, de az angol kormány jól tudja, ha egy nemzet a tudományos fejlődésben nem tart lépést, akkor szellemi és anyagi színvonala elvesztett. Ezt, sajnos, mi is tudjuk!

Ki volt a pizsamás uriember
Joan Bennett hálószobájában?

Kétágyas Hálószoba

Joan Bennet — George Brent — Mischa Auer
franciásan pikáns, amerikai filmjel
(United—Artists—Mopex-film)

Hétfőtől: **CORVIN**

TRUE GLORY
Minden idők legnagyobb háborús filmje!
IGY TÖRTÉNT
A partraszállástól Berlin elfoglalásáig!

TRUE GLORY
A haláltáborok kapu kinyitnak!

VÉGIG MAGYARUL BESZÉL!
Hétfőtől: **ELIT**

NYILATKOZAT.

A Szabadság c. politikai napilap január elsején keltezéssel megjelent számában teljesen valótlan adatokat tartalmazó cikk jelent meg az AKRON örökíró tollról.

Miután a tollat készítő munkások és mérnökök meggyőzték a lap felelős szerkesztőjét a támadás alaptalanságáról — és a január 5-i keltezéssel megjelent számban elismerték —, de ugyanakkor az AKRON gyártóit és terjesztőit illeték ugyancsak teljesen alaptalan vádakkal.

Ezekután kénytelenek vagyunk a nevezett napilap és mindazok ellen, akik a magyar iparnak ezt az új produkcióját öns érdekéből diszkreditálni akarták, többrendbeli becsület-sértés, rágalmazás és hiteltelenség miatt, a törvényes eljárást folyamatba tenni.

Budapest, 1947 január 5.
Pharmacia Gyógyszervegyészeti Gyár Rt.

György Imre papírnagykereskedő
Az AKRON örökíró gyártói:
Lengyel Endre sk.
Schmiedt Endre sk.
Pharmacia Rt.: Szudy Imre sk.

György Imre sk., papírnagykereskedő, magyarországi vezérképviselő.

Café de la Paix
his szalonjában

ROTT KATI
PETŐ és TÓTH duo
ZENE—TÁNC

Vasárnap és ünnepnap 5 órai tea **TÁNC**

A Magyar Filmalkalmazottak Szabad Szakszervezete, a Metro Goldwyn Mayer film. továbbá barátai és ismerősei fájdalmas megaláztatással jelentik, hogy

Wellner György
60 éves korában tragikus hirtelenséggel elhunyt.
Temetése január 7-én délelőtt fél 12 órakor lesz a Rákóczi-szertúr új köztemetőben a római kat. szertúr szerint.
A magyar filmszakma három évtizeden át volt szorgalmas munkásságának, a lelkiismeretes tisztviselésének és a jó barátainak megérdemelt nyugodt pihenést kívánunk.

Boschán Miksné szül. Dukász Magda, dr. Dukász József gyermekei, dr. Dukász Józsefné szül. Schur Eva menyee, szomorú szívvel jelentik, hogy drága Edesanyjuk, illetve Anyósa

özv. Dukász Gyuláné
szül. Kaufmann Rella
fáradt szíve hosszú szenvedés után megpihent.
Temetése a rákoskeresztúri izraelita temetőben kedden, 7-én. A temetés időpontja megtudható 123—124 telefonszám alatt.
Tiszteletdíj megfizetését a közérdekű közlések mellőzésével kérjük.

„A közigazgatás minden szerve felelős a nemzetgyűlésnek!”

A Kisgazdapárt korrupció-ellenes javaslata

A Független Kisgazdapárt megalkulása óta kíméletlen harcot folytat a korrupció ellen. A Kisgazdapárt tudatában van annak, hogy

a felszabadulás utáni zavaros időkben igen sok meg nem felelő tisztviselő került az állami élet legkülönbözőbb helyeire és a közélet igen sok pozíciójába.

Ezért a párt a közeljövőben törvényjavaslatot fog benyújtani a közéleti tisztaság biztosításának érdekében.

A törvényjavaslatnak a közéleti tisztaság biztosításán kívül igen fontos másik része is van. A benyújtásra készen álló javaslat

a központi hatalom megerősítését

is célozza. Biztosítani kell, hogy az alárendelt hatóságok a kormánynak törvényes hatáskörében kiadott rendeleteket pontosan végrehajtsák. A törvényjavaslat hangsúlyozza, hogy a központi hatalom megerősítése közigazgatási és politikai kérdés.

Közigazgatási szempontból a végrehajtó hatalom szakszerűségét kell biztosítani, politikai vonatkozásban pedig ki kell küszöbölni azokat a tényezőket, amelyek a végrehajtó hatalom tárgyilagos és pártpolitika mentes végrehajtását akadályozzák és az állampolgárok tömegében bizalmatlanságot szöntenek a demokratikus államrendszerrel szemben.

A törvényjavaslat hangsúlyozza, hogy a néprétegek bizalmatlanságát fokozza korrupció, amely ha elhárítható, a végrehajtó hatalom működését teljesen megbénítja. A javaslat a korrupció elleni küzdelem irányítására

kilenctagú bizottság

felállítását javasolja, amelynek elnöke a nemzetgyűlés elnöke, négy tagját a nemzetgyűlés, két-két tagját a közigazgatási bíróság és a Kuria küldi ki. Alkotmányjogiilag ez a megoldás megfelelő, mert

a parlamentáris demokráciában a törvényhozó hatalmat megilleti az a jog, hogy a végrehajtó hatalom működését ellenőrizze, hiszen ezért felelősök a miniszterek is a törvényhozó hatalomnak.

Közjoggal csupán annyi újítás van a törvényjavaslatban, hogy a kilenc tagú bizottság működése révén a nemzetgyűlés nemcsak a miniszterekkel szemben, hanem

a végrehajtó hatalom alsóbbfokú szerveivel is közvetlenül érvényesíthetné a felelősségrevonást.

A javasolt bizottság ügyvitelének elítéséről a miniszterelnök, mint az egész végrehajtó hatalom feje gondoskodik. Ebből a célból

a miniszterelnökség kebelében külön ügyosztályt vagy hivatalt kell felállítani.

Ezenfelül a bizottságnak joga van helyi nyomozhatóságokat igénybe venni, őket eljárásra utasítani, de

jogában van a helyi hatóságoktól függetlenül a saját ügyészeivel, számvérőivel, szakértőivel, nyomozóival, stb. nyomozást folytatni.

Amennyiben a bizottság a vádemelést indokoltnak találja, utasítja a büncselekményre egyébként is illetékes államügyészséget a vádemelésre.

De utasíthatja saját ügyészségét is,

hogy emeljen az ügyben vádat. Ha a bizottság mellett szervezett hivatal ügyésze képviseli a vádat, akkor

az eljárást közhivatali büncselekmény ügyében a budapesti

büntetőtörvényszék előtt kell lefolytatni.

Az ilyen közhivatali büncselekmények elbírálására a budapesti büntetőtörvényszéken — amely kizárólagos illetékességgel bír — külön tanácsot kell szervezni.

A közhivatali büncselekmény ügyeit

gyorsítva tárgyalják és csupán egyfokú fellebbezhetőnek lenne helye a kúriához. A bizottság hatásköre és ellenőrzési jogköre minden közhivatalra és minden közhivatali büncselekményre kiterjedne

és enyhébb esetekben a bünvádi eljárás helyett a fegyelmi eljárást is elrendelheti.

Dömötör László

Egy képviselő naplója

Egyenes úton

Nem vagyok és nem voltam soha elfogult pártpolitikus, aki mint a veréb nem repül túl a saját háztetőjén. Konok párteember ítélete nem megbízható, kijelentéseit és elhatározásait, véleményét és tevékenységét gyakran nem a közérdek irányítja, hanem párterdek, pártjának nyílt, vagy még inkább titkos hatalmi céljai. Természetesen más a becsület meggyőződés és más a vak, konok, szenvedélyes és gyógyíthatatlan elfogultság! Aki nem meggyőződésből áll a párthoz, aki nem hisz a pártja programjában és hivatásában, nem politikus, hanem hitvány karrier-vadász.

Magyarország felszabadulása után öt párt bontott zászlót és az első hónapok zür-zavarában odasodrótak a magyarok, ahová hitük, hajlandóságuk, multjuk, érdekeik, reményeik, indulataik, emlékeik vittek őket. Régi, kipróbált, harcok tüzeiben megedzett országos szervezete két tábornak volt: a Független Kisgazdapártnak és a Szociáldemokrata Pártnak. A három új párt, amelyek országos szervezkedésre indult, vezérkarán kívül káderekkel rendelkezett, az elmúlt évtizedek szervezési tapasztalatai, személyi és helyismeretei, anteaktái nélkül. Valjuk be őszintén: az akkori körülmények között egyik pártnak sem volt módjában az önző, újdonsült hívek előéletét, politikai múltját alaposan mérlegelni és lelkiismeretesen ellenőrizni. Így történt aztán, hogy minden pártban elhelyezkedtek neofiták szép számmal, akiknek egyrészt nem a pártprogram vonzotta és a meggyőződés melege hevítette, hanem a konjunktúra, az egyéni érvényesülés, a zsiros elhelyezkedés most megnyílt lehetősége. Így surrantak be, vagy mondjuk vissza a politikai és gazdasági életbe, nemritkán felelősségteljes pozíciókba olyan elemek, akik a most újjáépülő demokratikus Magyarországgal lelki

közösséget sohasem éreztek: MEP-isták, Turul vezérek, egykori politikai hatalmasságok botosispánjai, Imrédy uszálya, a germán imperia-izmus szálláscsinálói, fajvédő Molnár Bertók, sőt nyilasok is, akiket új patronusaik megtért báránnyokként fogadtak és beceneven „kisnyilasoknak” nyilvánítottak. Ezek a legnagyobb jelvényt viselő pártmerek manapság, akik persze a legdrágább gyűlölettel azokat a politikusokat kívánják pokolba, akiknek a multja tiszta, az útjuk egyenes, a levegőben nincs hajszál!

Százegy okból elítéltek tehát minden olyan jelenséget, amikor régi, derék, a multban is tántoríthatatlan kisgazdákat háttérbeszorítani igyekeznek MEP-istákból átvédített új hívek, de éppen ilyen veszedelmesnek és károsnak tartom, ha évtizedek óta az első fronton küzdő Marxisták hátrataszigalásával itt-ott volt nyilasokból álló cimboraság akarja magához kaparítani a munkáspártok helyi irányítását. Vidéken lépten-nyomon találkozunk ilyen elkedvetlenítő, gusztustalan tünetekkel...

Hogy ezeknek már 1947 januárjában tanui lehetünk, főoka az, hogy a koalícióban egyesült pártok szüntelenül versenytársaik szemében keresik a szálkát és így nem jut idejük arra, hogy a saját udvarukon seperjenek... Kezdjük el a tisztogatást! Mindégylek párt a maga portáján! A demokrácia nem zártkörű társaság, szükségünk van minden munkás kézre, minden magyar együttérzésére és jóindulatára. Előbb azonban igyekezzünk a meggyőződés erejével, jó példával, az új rendszer eredményeivel hűséges és önzetlen elváratainkká nevelni. Es végül hit, haza, szabadság és becsület nélkül nincs nemzet, de nincs demokrácia sem!

Pártay Tivadar

Mára virradóra kifosztották a Rózsák terén a plébániatemplomot

Vizkereszt hajnalán izgatott hang jelentette távbeszélőn a főkapitányság központi ügyeletének, hogy

a Rózsák-terén, a plébániatemplomban betörők jártak.

Meg sem virradt még, mikor a detektívek beléptek a gótikus templomba, s nyomban megállapították, hogy ami aranyérték volt a sekrestyében, azt elrabolták, köztük a kelyheket, a monstranciákat, a paténákat, az összes nagyértékű kegytárgyat, míg az ezüst gyertyatartókat szanaszét dobálták. A rendőrség szerint nem szörvénnyes eset ez, ami a Rózsák-terén történt, hanem egy

országszerle szervezett templomrablóbanda garázdálkodott az ünnep hajnalán is a Rózsák-terén

szak-terén

A budapesti főkapitányságra már hónapok óta jelentések érkeztek az ország különböző tájairól, templomfosztogatások miatt. A pécsi püspök nemrégiben úgy intézkedett, hogy

a templomok őrzésére őrségeket alakítsanak,

városokon és falvakon, a budapesti főkapitányság pedig éberrel figyeli a nyilvánított orgazdákat és mindama helyeket, ahol aranyértékű tárgyakat adnak, vesznek. Ezt a különös körülményt követelő munkát a legügyesebb detektívek végzik. A rendőrség vezetői remélik, hogy a hetek óta dúló templomrablási járványt kíméletlen szigorral sikerül majd megfékezni.

Pályaudvari riport a mezőhegyesi politikus-vonat indulásáról

Szombaton este kilenc órakor indult el a Keleti-pályaudvarról az a különvonat, amely a kormány tagjait vitte a mezőhegyesi politikai vadászatra.

A szociáldemokrata miniszterek egyéb elfoglaltságuk miatt előre jelezték, hogy nem vehetnek részt az utazáson s az utolsó percben Rákosi Mátyás is Budapesten maradt, de hír szerint, vasárnap autón indult Mezőhegyesre.

Elsőnek félkilenc után pár perccel Bartha Albert honvédelmi miniszter érkezett meg teljes vadászfelkészeléssel, ami természetesen, hiszen mint volt szudáni hadnagy kétségtelenül a legszebb vadászbabérokul dícserekedhetik az összes miniszterek közül. Fialat korában ugyanis eredményesen vadászott az összes afrikai nagyvadakra, még vizilovat is lőtt. Mikor ezeket a szép emlékeket hozzuk fel, sóhajtova legyint:

— Bizony, régen volt már ez. Most már csak úgy vadászatok... Másodiknak Bárányos Károly földművelésügyi miniszter érkezik, majd Antal József volt újjáépítési miniszter, Kovács Béla a kisgazdapárt főtitkára és Bojtha Béla miniszterelnökségi államtitkár, aki mosolyogva magyarázza, hogy

kucsmája is van, bundája is, puskát is hozott, de bakancsot, vagy csizmát nem tudott keríteni és így sárba félcipőben jött el.

Megígérik neki, hogy majd a helyszínen kerítenek számára valami féli alkalmatosságot, nehogy lefagyjon a lába. Gyöngyösi János külügyminiszter kucsmában és bekecsben érkezik felesége társaságában, velük jön Keresztury Dezső kultuszminiszter ugyancsak a feleségével. A miniszterek kapacitálják a két hölgyet, tartanak velük, de Keresztury úgy dönt, hogy jobb a meleg Budapesten maradni, mint húszfokos hidegben vadászni.

Közben megjelennek a paraszt-

pártiak is: Sz. Szabó Pál földművelésügyi államtitkár és Parkas Ferenc az OFI elnöke. Most már

csak a miniszterelnök hiányzik, de pár perc múlva ő is befut.

Vidáman görzsöli a kezét és fűgén száll fel a vonatba. Majdnem elkésve jön meg Rácz Jenő pénzügyminiszter, akit a kommunista-párt részéről Donáth Ferenc földművelésügyi államtitkár, Pernecky miniszteri osztályfőnök és Hajdu osztálytanácsos, mint házigazdák siettetnek, hiszen már jelt ad a vasúti tiszt és a vonat kigördül a pályaudvarról...

A vadászat résztvevői hétfőn este érkeznek vissza Budapestre.

Balogh István államtitkár derülátó beszéde a Piarista-tea megnyitásán

1947 első bálja a Piarista-tea volt, amelyet nagy érdeklődés mellett tartottak meg a Gellért-szálló márványtermében; vasárnap este. Tóth Tamás üdvözölte Balogh István államtitkárt és a Piarista-rend képviselőit.

— Ha igaz, hogy a lábbadozó beteg gyorsabban kapja vissza egészségét, — válaszolta Balogh államtitkár — ha maga is vágyakozik utána, akkor igaz az is, hogy egy nemzet is hamarabb áll talpra, ha telve van derülátással, reménykedéssel, bizalommal. Ez a tisztas szórakozás ilyen remény és bizakodás kifejezője! Szükséges, hogy munka után néha felüdülést és szórakozást is keressünk.

Ezután az ifjúság feladatairól beszélt, és kijelentette, hogy csak úgy tudja majd az ifjúság átvenni az idősebb nemzedék helyét, ha megmarad magyarságában, szent hagyományai tisztelőben. Mi öregek is telve lehetünk optimizmussal és reménységgel, ha visszanezünk a magyar demokrácia két-éves útjára...

FÜGEFALEVEL

HALÁSZ RUDOLF revüje
Történik a Paradicsomban

DÉRY SÁRI

SZABÓ SÁNDOR
BÁRDY GYÖRGY
ORIENTAL BROTHERS
ANITA és BILL

Tánc
reggelig

FÉNYES KATÓ-MARTINY-JAZZ

Vasárnap délután 5-8-ig TÁNC

IV., Semmelweis-utca 2. Arstárendelés: 181-288

Siessen!

Mert

Nem marad az osztálysorsjá'éról

Húzás m r január 8-án kezdődik
Minden második sorsjegy nyer!

HIREK

TÉLI UTAZÁS

Hullott, folyton hullott a hó
S csengős kedvvel siklott a
szél.

Mikor Gyergyóba igyekeztünk
Egy régi téli éjszakán.

Apámmal mentem. Nem
beszéltem.

Zúgott a vihar orgonája
Jó ilyenkor gondolni arra,
Hogy az embert valaki várja.

Sok fenyőszál földig hajlott,
Lefogta a fergeteg karja.
Egy Krisztus már alig látszott,
A hóhullás úgy eltakarta.

Ostor, kocsis nem számított.
Egy reményünk: két jó lovonk.
De felettünk a Végzet sírta
Fenyegedett, hogy meghalunk.

Apám a gyelöt kézbe kapta.
Hogy mentünk tovább, nem
tudom.

De mégis a Grécesre értünk
A halálkisértő úton.

Imen Vasláb kőlébe
Új vihar sodort le minket
S egy csárda piros ablaka
Megpáltó szemmel odaintett.

A halál most már csak tréfa
volt.
Előttünk étel és ital
A vén cigány már pengelt
Még kőn tombolt a hóvihar.

Csárdásnéval én beszéltem,
Am a lányát kérdezgette
E másnapra is ott maradtunk
A hó miatt... Ó, téli este.

Hárgitay István

Auer Pál Clevelandban. A Clevelandban csütörtökön kezdődő nemzetközi ankétán, amely megvitatta a „Time” amerikai hetilap kérdését: „Mit várnak a világ nemzetei Amerikától és mit tejesítet Amerika a várakozásokból”, a magyar problémáról Auer Pál párti magyar követ beszél.

Dr. Kecskés István — miniszteri osztályfőnök. Az építés- és köznevelési ügyi miniszter elnökségére dr. Kecskés István miniszteri tanácsost, a IV. fizetési osztályba miniszteri osztályfőnöknek nevezték ki. Kecskés István előéletével a közigazgatási igazgatás értékes tagja részesült magas rangú kitüntetésben. Dr. Kecskés István értékes szakmunkát is írt, amelyek közül a nyersanyaggazdálkodásról írt könyve széles körben kellettel feltűnt. A közelmúltban az újságíró társadalom egy másik kiemelkedő tagja, Mátyás József, aki a Népszavában a miniszteriumban dolgozó, munkássága elismerésül ugyancsak osztályfőnöki előléptetésben részesült.

Fáklya új, rendkívül érdekes sorozatban Békés Imre, Déry Imre, László Géza, Kelen István, Kádár József és mások kitűnő cikkeivel és élvezetes, értékes, érdekesítő riportok egész sorozatával találkozunk. A Dr. Kemény István szerkesztésében megjelenő „Fáklya” máris egyik legérdekesebb hetilapunk!

* Töltőtollat Baszkiktól, Wesszelényi-utca 24. Javitások.

— Január 19-én kezdődik a nemzetgyűlés költségvetési vitája. A nemzetgyűlés ünnepi szünete után, valószínűleg január 19-én kezdődnek az első forint költségvetési tárgyalások. Ezzel kapcsolatban kérdést intéztünk dr. Pongrácz Aladár képviselőhöz, a Kisgazdapárt parlamenti fővitarendezőjéhez, aki ezeket mondotta:

A Független Kisgazdapárt a költségvetés parlamenti vitájára teljesen felkészült és a január 7-i képviselői értekezlet határozat véglegesen az általános és egyes tárgyak költségvetésének hivatalos szövegéről, a költségvetés tárgyalása 6—8 hélig tart. A Kisgazdapárt sürdőlásmentes és magas színvonalú költségvetési vitára készül fel és mindent megtesz ennek sikere érdekében.

— Lévai Jenő harmadik könyve, a Feszt ghetto története, megdöbbentőbb és megrázóbb, mint a megelőző kettő. Talán azért, mert emberélet, hátréka, utcákról, eseményekről számol be, amelyek előttünk, szemünk láttára zajlottak le. Lévai Jenő könyve is a legszigorúbb történeti pragmatizmus minden erényével dicsekedhetik: száraz, tömör, az események tragikus rendjét követő beszámoló, arról, hogy Budapest lakosságának egy harmadát mint zárták szűlt hálóba, mint kobozták el elemi jogait, mint hajtották ki a leggyötrőbb télvíz idején az országra, mint hajszolták halálra, s végül mint gyilkolták halomra, eszelenül, rideg közönnyel és barbár kegyetlenséggel. Ez a könyv történelmi kútforrás, a magyar történelem legszűgyentesebb korszakának a kútforrása.

— Boldizsár Iván hazaérkezett hivatalos útjáról. Boldizsár Iván, a magyar kormánytag az UNESCO mellé kiküldött megbízottja szombaton hazaérkezett Párisból, ahol résztvevett az Egyesült Nemzetek nevelésügyi, tudományos és kulturális szervezetének első közgyűlésén, majd átadta Magyarországra felvételi kérelmét és tárgyalásokat folytatott a szervezet vezetésével Magyarország kulturális segélyezéséről.

— Halálozás. Wellner Mór György, a Metro-Goldwyn-Mayer film dramaturga és a Loew Inc. művészeti megbízottja, 39 éves korában elhunyt. Az elhunyt a magyar film és mozi szakma egyik legértékesebb közszereplője állt szakembere volt, aki már harminc évvel ezelőtt a magyar filmgyártás egyik előharcosaként dolgozott, később pedig számos magyar film gyártási munkálatait vezette. Temetése holnap, kedden déli fél 12-kor lesz a rákoskeresztúri rk. temetőben.

— Görög Frigyes amerikai tárgyalás. Görög Frigyes dr., a JOINT magyarországi elnöke az Atlantic Cityben megtartott JOINT-konferencián a magyarországi közpénzügyi lényeges feladatokról beszélt. Ezzel kapcsolatban hírek jelentek meg arról, hogy az amerikai JOINT milyen összeget szavazott meg Magyarország részére. E hírek nem helytállóak, mert bár Görög kérelmét megértéssel fogadták, csak a tavasszal meginduló gyűjtéstől való eredménye fogja eldönteni, hogy a kérelem milyen mértékben teljesíthető. Addig tehát lényeges változás nem várható.

* Én tudom, Ön is tudja, mindnyájan tudjuk: Meteor-csillár vezet Podmaniczky-utca 27.

— A 75 éves Népszavát, meghatározó és gondolatkeleto jubileumán a közös harcok emlékein merengve, őszinte megbecsüléssel és együttérzéssel köszönjük! A Népszava pályaútása összeforrott a magyar szabadsáért, a magyar demokráciáért, a magyar népi politikai és gazdasági felszabadításáért vívott háromnegyed százados küzdelem történetével; szerkesztőinek és munkatársainak neve pedig, — a jubileumon az elkövetőkre és hősi halottakra, Garami Ernőre, Szabó Ervinre, Kunháza, Weltnerre, Mókus Ilésre, Somogyi Bélára, Ady Endrere, Révész Béára, Gergely Győzöre, Rényes Lászlóra gondolunk! — a magyar sajtó legtüstább, legszebb, leglelkesebb emlékeit idézi. Az eivhü, soha meg nem alkuvó, rettenthetetlen, igazságos, lelkiismeretes, legjobb értelemben európai szellemu sajtóorgánium példája volt a Népszava, amely becsületet és tiszteletet szerzett pártjának, de egyben Kossuth Lajos politikájának is, itthon és külföldön, azoknak a soráiban is, akik nem tartoztak a szociáldemokraták táborába. A Népszava nyerte meg a demokrácia polgári zászlóvivőinek és az akkor még a parlamentből kiközösített szocialisták fegyvertársainak Justh Gyulát, Károlyi Mihályt, Hock Jánost, Lovász Mártont és a radikális polgári politika sok derék harcosát. A Népszava, egy-két polgári újság és maroknyi haladékszellemű polgári szerkesztő és közíró teljes szolidaritásával, állta a harcot hosszú évtizedeken keresztül, a mainál bizony igazmatlanabb időkben a titkos választójogért, a közélet megtisztításáért, a szociális reformokért, a retrográd irányzatok megbuktatásáért, a jogok teljességéért és a szociáldemokrata párt programjának megvalósításáért. Mindig a gyengék oldalán, mindig az igazságért, mindig az emberiségért! A Népszava töretlen múltja biztosítja a jövőjének.

— A Hírlom-utca 13. alatti rokkantmenhely katonának tekintélyes mennyiségű élelmiszert küldött a táborfalusi független kisgazdapárt. Az adományt Szent József nemzetgyűlési képviselő és felesége, dr. Mesterházy Béla és felesége, dr. Eszedi Aladárné, Liptay Lajos és Becsey János osztották szét a 87 rokkant magyar között. Az élelmiszeradomány 650 kiló burgonyából, 217 kiló babból, 9 kiló szalonnából, 11 kiló hagymából, 6 kiló sertésaprólékból, cukorból, zsirból, étolajból, túzrából, tojásból és házikészítendő süteményből állott.

* Örökiési sorrend a közös veszélyben elhaltak után a könyv megjelent. Írták: Dr. Rényes Endre ügyvéd és dr. Visky Károly egyetemi magántanár. Ár: 6 forint. Kapható a Feldmann-féle könyvkereskedésben „Ügyvédek boltja”, Alkotmány-utca 12. Telefon: 120—084.

„Első” báli ruhát Ferda Manytól

KALAPJA PISZKOS? FORMÁTLAN? Rendb. - LAMPERT kalaposmester, Jókai-tér 6.

Új kézikocsit KÍTI? VÉGY? Kárpáti-utca 34

Egyszoba hál, vagy kétszoba hál KOMFORTOS LAKÁSI kerések villamos- vagy autobuszmegállóknál. A Várjatekati „Erdelmiségi” jellegre A Reggel Kiadóhivatalához kérek.

Kara Tau

Kara Tau, magyarul Fekete Hegy, a középázsiai kirgiz steppe mellős közepén fekszik, a Szir Darjától északnyugatra, az es hegység az Ural s a Tiansán legnyugatibb nyulványai között. Rideg, kopár, széltől, fagytól szaggatott kőrengeteg, ahol még a madár se jár, mert még a pusztai sas sem talál csupasz sziklái között zsákmányt. Itt, ahol ember a világ teremtése óta nem lakott, ahol kirgiz pásztor sem legeltette nyáját, két héttel ezelőtt üzembe helyezték a Szovjetunió legújabb s legnagyobbak induló szuperfoszfát gyárát. A szovjet geológusok a Kara Tauban piritot találtak, a piritből műtrágya készül, 1950-ben, a negyedik ötéves terv befejeztével évi 30.000 vagon, ezzel a műtrágyával fel fokozták Közép-Ázsia gyapottermelését három millió tonnára, a hektáronkénti termést 18.4 mázsrára, s így keilő mennyiségű nyersanyaggal látják el az orosz gyapotipart, amely az ötéves terv befejezte után 2,860.000 orsóval nagyobbodik, és négy és félmilliárd méterrel több gyapotszövetet kell hogy gyártson évente. Az új ötéves tervet a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa 1946 március 13-án fogadta el s december 12-én a Kara Tau üzemei már munkába is állottak.

Sajnos, erről a magyar nép, de a művelt magyar olvasó sem tud semmit. Mint ahogy nem tudja, mit jelent Magnitogorszk, az ázsiai pusztá szívében felépült nagy nehézipari centrum, nem tudja, mit jelent Vorkuta, a sarköv rideg ege alatt keletkezett hatalmas szénvidék, nem tudja, amit az angol szakszervezeti küldöttség olyan erőteljesen hangsúlyozott jelentésében, milyen megiepő gyorsasággal épül újra a tökéletesen elpusztított ukrán iparterület, nem tudja, milyen emberföltötti nélkülözések, milyen szinte hihetetlen munkateljesítmények köszönheti a szovjet nép a maga világgyászoló iparát. Kara Tau nem egy van a Szovjetunióban, de erről se könyv, se újság, se fűzet nem tájékoztatja világos, egyszerű és minden propaganda-túlzástól mentes formában a magyar népet. Már pedig mindaddig, amíg a magyar nép nem érti fel, milyen nagy eltolódások következtek be a világban, milyen világhatalom közvetlen szomszédságában élünk s milyen életbevágó érdekünk fűződik ahhoz, hogy ezzel a néppel jó szomszédságban és barátságban éljünk, addig nem is remélhetjük, hogy a magyar politikai élet megtisztul a romantika gőzétől.

Kiss Dezső

Szibéria

a Fehérkereszt gyermekkórházában

Szegény asszony sir a szerkesztőségben. Kísérje a Fehérkereszt Tisztító-utcai gyermekkórházánál fekszik: „Se tüzelő, se takaró, se orvos-ség!” — mondja. Elmegyünk vele.

Az épület nagyrésze romokban, az ablakok is csak az egyik szárnyépületben vannak úgy-ahogy, papírral, lemezzel kitöltve.

A városzobában (csaknem nyitott folyosó szolgálja ezt a célt) hányogóan ültözött anyák, úllékben csecsemőkkel tüpögnek fel-le a szörnyű hidegben. Orákon át várnak, fülés nincs, ablak is csak elvettve, a gyermekek itt befegzenek meg. Az ambulatórán egy villanykályha gyér „ellátottságának” vizsgálgják az alkékült csecsemőket. Körterem:

három zsúfolt, áporodott levegőű szoba, rossz vaskályhakkal.

A gyerek ott fekszik az ablak mellett, a falon odafagyott vendésvirág: a papírral beragasztott ablakon befolyó ázai eső emléke. A gyerekek penicillint rendeltek. De nincs! — ezt mondja a professzor az anyának. Pelenka sincs, ágyneműt a szülő hozznak. Még kell állapítani:

Ilyen leírhatatlan állapotok egy fővárosi kórházban sincsenek.

A Fehérkereszt az ország első gyermekklinikája és éppen itt pusztít

legjobban a hideg, a gyógyszerelenség és tisztátalanság. Mi lehet az oka, hogy éppen ennek a kórháznak kell megküdenie a legmostohább sorsú? Illetékes helyen úgy tájékoztatták A Reggelt, hogy

az intézmény gyógyszerellátásában ugyanúgy részesül, többi között a Nemzetközi Vöröskereszt részéről is, mint más kórházak.

Néhány baba pelenka is megmaradt az ostrom után.

De akkor a Fehérkeresztet gyermekkórházzá akarták átminősíteni, s lefoglalták az intézmény alapítványvagyonát, bérházát és svábhegyi gyermeknyaralóját. Kormánybiztos Péterfy professzort, a kórház jelenlegi igazgatóját nevezték ki.

Hogy a Fehérkereszt kezelésében marad-e az intézet tovább is, vagy kórházzá alakul át — ebben a kérdésben döntést még nem hoztak. Eppen ezért a vagonjövendelmét a kórház céljaira nem lehet felhasználni.

Talán ezzel magyarázható, amit tapasztaltunk? Ellenben gyógyszer és pelenka van, kell lennie. Gyors intézkedésre van szükség. Végre döntse el: Fehérkereszt marad-e, vagy új kezelésbe kerül ez a nagyműű intézmény?

W. K.

METROPOL HALL
MINDEN ESTE 10 ÓRÁTÓL:

Hurra Folies 1947.

Aranyok részlete és képeiből — Rendező: Fred LARRY — Szereplők: ARNA ANCI, BARTON ANNI, KUTI IRMA, RASKÓ GYÖRGY, SKUTI EDVIN, J. URBÁN, ILONA LILIAN & FRED LARRY, ANNABELLA, Utz, Sisters, Irene Gray, Toruntella, Major Arany, Gizella Brnyerra stb.

Zene: METROPOL HALL SWING EGYSÜTTES
Enek: RADVANYI ZSUZSA ÉS DANKY LILI

Tánc reggelig!

Ballon-, Eső-, Viharkabát

Galamonovits Manó

V. Sas-ú. 25
Tel.: 120-286.

Szavakkal ki nem fejezhető fájdalommal tudatom, hogy

Mészáros László

építésmérnök

49. életévében, boldog házasságunk kezdetén hirtelen elhunyt. Temetése folyó hó 7-én, kedden két órakor lesz a Kerepesi-úti temetőben.

Özvegy Mészáros Lászlóné Őri Rozsa.

Gyászolják: édesanyja, Pálfa Margit, huga, rokonai és barátai.

Részvételtudatásokat mellőzésel kérjük.

Hogyan ünnepeltek a Nagyk?

Részletes beszámoló SZTALIN, TRUMAN, CHURCHILL, DE GAULLE karácsonyáról

A világ négy tájáról most érkeznek a beszámolók arról, hogyan töltötték az ünnepi hetet a Nagyk? Kit nem érdekelné, hogyan ünnepelt — a maga módja szerint — Sztálin, Truman, Churchill, vagy De Gaulle?

Sztálin, az orosz nép nagy vezére

december 24-én ünnepelte feleségének születésnapját. A marsall gyöngéd férj és boldog, ha felesége örül az ajándékoknak. Tavaly csodaszép georgiai szekerényrel lepté meg. Az ékszereket nem szereti, ilyet nem is ajándékoz, mert az a nézete, hogy fölösleges cifraszögök. De Sztálin gondos apa is, s december 24-én, amikor feleségét megajándékozta,

leányáról, Natasáról is megemlékezik, akinek néhány hónapja született gyermeke, Sztálin első unokája.

A család az elmúlt heteket a osztrák kis házában töltötte a Fekete-tenger partján, ahol még ebben az évszakban is melegén süt a nap.

Harry S. Truman, akinek a közelmúltban az amerikai sajtó többször szeméremre hányta azokat a fényes fogadásokat, amelyeket a filmsztárok tiszteletére rendezett a Fehér Házban, most behívatta titkárait és azt mondta neki:

— Azt szeretném, ha ezt a karácsonyt zavartalanul ünnepelnék meg, semmi olyat nem akarok, ami alkalmat adna a sajtónak, hogy újból megtámadjon.

— A karácsony mégsem a legszükségesebb családi körben zajlott le, mert

126 személyt bívtak meg

s két hétig tartott, míg összeállították azoknak a névsorát, akik Trumanékkal ünnepeltek. Némi indiszkréciójával hozzájutottunk az ünnepi ételsorhoz is:

- Szardellák, vajasztásztá kanapén,
- Szürke sterlet kaviár,
- Libamájpástétom, Perigourdine módra
- Lazacforella Portugál módra,
- Töltött pulyka és liba,
- Vegyes saláták,
- Chester és Gorgonzola,
- Gyümölcshaláta,
- Fagyaltok,
- Francia borok és illórók,
- Skót whisky és írlandi gin.

Mrs. Truman figyelmes háziasszony, aki tudja, hogy férjének volt társa — aki orosz származású — a vodkát szereti s a híres olaszági Smith et Sons-nál

két láda valódi vodkát

...jelt (made in Russia), vajjon elfogyott-e egy éjszaka a 36 üveg 50-60-os szesz?

Churchill karácsonyra egész családját maga köré akarta gyűjteni s „család különénel”, Sarah

leányánk, aki Rómában filmezik, a következő táviratot küldte:

„Mama, Mary, Randolph és jómagam számítunk rád karácsonyra, Stop. Türelmetlenül várunk. Stop. Ölel atyád, Winston.”

Churchill most ünnepelte 72-ik születésnapját és ragaszkodott hozzá, hogy gyermekei mind mellette legyenek. Ennek ezúttal nem volt semmi akadály, bár

a gyermekek sokszor akaratoskodnak s Churchill el is szokta mondani: „Könnyebb volt Angliát kormányozni, mint saját gyermekeimet”.

Legjobb gondot fiatalabbik leánya okozza, akinek nincsenek társadalmi becsüvései, teljesen a színháznak és a filmnek szenteli magát. Második leányával sincs pillanatnyilag megelégedve, mert amióta Mary egy párisi angol követségi attasé menyasszonya,

gyakran eltűnik Londonból,

Croydonban felpattan a repülőgépre s csak Párisból sürgönyöz atyjának: „Itt maradok néhány hétig stop! Elmézést kér Mary!”

Churchillék vidéki udvarházukban, Charting Houseban töltötték az ünnepeket s minthogy a nagy Winston a festészetben és építészetben kívül főzni is nagyon szeret, közölte szakácsnőjével, az öreg Mommyval — ez az írlandi nő már több, mint 25 éve szolgálja a családot, hogy

az ünnepi vacsorát maga akarja elkészíteni.

De Gaulle tábornok három hónap óta teljesen visszavonult életet él. Az ünnepeket családjával Colomby les deux Églises-i birtokán töltötte. Ott volt leánya, Elisabeth, férjével M. de Boissieuval, az ünnepekre pontosan megérkezett fia, Philippe is, aki

pilótanövendék Amerikában s Indianapolisban most tette le sikeresen első vizsgáját.

De Gaulle házában katonai rend és pontosság uralkodik. A szentesten 9 órakor kezdődött az ünnepi vacsora, amelyen csak a legszűkebb család tagjai vettek részt, utána meghallgatták az éjféli misét, majd mindnyájan nyugovóra tértek. 25-ére megérkezett a tábornok fivére, aki Gentben konzul, valamint sógora, Ventroux képviselő, s rajtuk kívül még néhány távolabbi rokon.

1940 óta francia földön először volt együtt az egész De Gaulle-család

s ez alkalmából a tábornok rövid beszédben üdvözölte az egybegyűlteket. Eber Vilma

Szöllősi-Naszluhác „szépreményű” öccsét újra elfogták

Egy héviát szállóban feltűnően költöző életmódot folytatott „Jakab János és felesége”, egy fiatalember és „neje”. Arannyal és ékszerrel fizettek, mire figyelni kezdett rájuk a keszthelyi rendőrség s kiderült, hogy Jakab Jánost Szöllősi-Naszluhác Gézának hívják, öccse a kivégzett nyilas miniszterelnökhelyettesnek és

nemrég szökött meg a Markó-utcai fogházból.

ahol a 21 éves ifjú azért „ült”, mert okirathamisításért, sikkasztásért, csalásért, fosztogatásért másfélévi börtönrre ítélték.

A sokatigérbő aranyifjú megtudta, hogy Tordai Emil magántisztviselő el akarja adni briliáns ékszereit, aranyórát és egyéb értékeit.

Mint UNRRA-tiszt mutatkozott be

a magántisztviselőnek és így szólta: — Van vevőm az ékszerekre, de... szeretném azokat előbb megmutatni!

Taxiba ültek s a Bajcsy-Zsilinszky-út 10. sz. elé hajtottak. Itt Szöllősi-Naszluhác, kezében az ékszereket rejtő tokkal, kiszállt.

— Tessék várakozni, mindjárt visszajövök, csak fel kell mennem a második emeletre, a vevőhöz! Akkor aztán bement a házba, ahol megtudta, hogy az állítólagos vevő nem lakik ott, de —

a háznak van még egy kijárata...

Szöllősi-Naszluhácot, aki ezek után barátjánál együtt vidéken élte világát, most ezért az újabb csalásért vonják felelősségre.

Szép, ifjú divathölgy a detektívszobában...

A vád: tömeges „szexuális lopás”!

Vasárnap este feltűnően elegáns leány feleltetett a főkapitányság egyik detektívszobájában a szigorú kérdésekre. A „legutolsó divat szerinti” volt öltözve: mintha a világhírű divatlapból, a „Vogue”-ból lépett volna be a puritán egyaszerűségű rendőrségi helyiségbe. A finom arcú leányt nem éppen jónom bűncselekményével vádolják: úgynevezett „szexuális lopással”. Sok jelentés érkezett az utóbbi időben a főkapitányságra arról, hogy az Andrassy-úton és a Váci-utcában, különböző mulatókban és espressókban

fiatal leánnyal ismerkedtek meg

a károsult férfiak, majd néhány órai ismeretség után azt vették észre, hogy — eltűnt az órájuk, kámforrá váltak az értéktárgyaik s a pénztárcájukból sok bankjegy hiányzik.

Kilenc feljelentés és tizenhat bejelentés

érkezett a büntügyi osztályra, mire a detektívek figyelni kezdtek a minden egyes jelentésben szereplő Lukács Zsuzsát és sikerült is „tettenérni”. Feltűnés nélkül „kapcsolták le” és kísérték a rendőrségre s ezalatt ellátogattak abba a lipótvárosi panzióba, ahol lakott. A házkutatás eredménye: 40 aranygyűrű, 12 arany óralánc, 10 pénztárcsa, 6 értékes bunda, 26 öltözött ruha és 14 pár cipő... A vasárnap esti kihallgatás során végényes és megdöbbentő történet

részleteit ismerte meg a vallató rendőrőrszt.

Lukács Zsuzsa 16 éves korában szökött el a szülői házból.

apja magasállású tisztviselő. Az alig serdült leány teljesen lejtőre került. Azt már otthon észrevették, hogy kleptomániás, ezért kellett elhagynia a jóhírű leánynevelőintézetet is, ahol tanulmányait folytatta. Az ostrom után végkép arra a sikamlós útra tért, amely most a detektívszobáig csúsztatja.

Nemesak meglopja férfismerőseit, hanem ha megtudta, hogy házasságba lép, még zsarolja is őket!

A pénz ruhákba „fektette” vagy eldobozta. A vasárnap esti dráma izgalmasan szomorú jelenete volt, mikor a késői órákban, idézése megjelent Lukács Zsuzsa édesanyja.

Zokogva, kezét fődélve állt a rendőrtisztviselő előtt az anya, aki már kétszer kísérelt meg öngyilkosságot leánya szülessé miatt.

— Nem tehet róla, kérem, nem tehet róla — bizonyíttatta — Zsuzsika nem épelmejtül...

A folyosón, mikor a lányt visszavezették a cellába, ott állt kilenc feljelentő, sorjában és mellettkük a zokogó édesanya. Lukács Zsuzsa gúnyosan szólt oda teljesen megtört anyjának:

— Na, mit szólsz hozzá, anyus? Mennyi udvarlóm van!

H. L. M.

Vasárnap nyitotta meg a köztársasági elnök az új budapest-belgrádi műutat

Kecskemét, január 6.

Vasárnap adta át a forgalomnak a budapest-belgrádi műút magyarországi szakaszát Tildy Zoltán, a köztársaság elnöke. A háború tette tönkre a hatalmas műutat, amely Nyugat-Európát összeköti a Közel-Kelettel. Kemény munkával, nagy áldozatok árán építették újra most a magyar útszakaszt. „Országos téli csillagtúra” keretében történt az ünnepélyes megnyitás; a túrát a Terézvárosi Torna Club autómobil- és kerékpárszakosztálya rendezte. Délben az ország minden részéből mintegy

ezer gépjármű futott be a zászlódiszbe öltözött „híres város” főterére.

A köztársaság elnöke Kecskemét polgárságának lelkes ünneplése közben ment az Öregtemplom előtti főterre, ahol a Himnusz hangjai után Seres Tibor, a közlekedésügyi minisztérium gépkocsis főosztályának vezetője mondott köszöntőbeszédet, Lantai Ede, a TTC szakosztály elnöke a téli csillagtúráról ismertette Dolhai Imre, a minisztérium útosztályának vezetője pedig jelentést tett Gerő Ernő miniszternek, majd a miniszter mondott beszédet. „A magyar gépkocsizás fő feladatait — mondotta — két szóban foglalhatjuk össze: út és motor! Ezekre van szükségünk. A minisztérium a felszabadulás után új utakra lépett: úgy vette az irányt, hogy a vasút és a

gépkocsi között megszünjék az átdalans harc... Ez az út

Magyarország egyik legfontosabb útvonala.

Kecskeméten keresztül Szegeádel köti össze a fővárost és összeköti bennünket nagy déli szomszédunkkal, a demokratikus Jugoszláviával.” A nagy tapssal fogadott beszéd után a köztársasági elnök a transzkontinentális útra ment és egy nemzetiszínű szalag átvágásával átadta azt a forgalomnak.

SIELNI
Tanuljon
a FODOR
iskolában

BEIRATKOZÁS:

hétköznap: IV., Petőfi Sándor-u. 3. Telefon: 189-701. Delután 4-7-ig. V., Fürst Sándor (Hollán)-utca 9. egész nap.

Vasár- és ünnepnap: a helyszínen, XII., Ordas-út 9. A széchenyihegyi fogasvégállomásonál.

Egyiptom

részére képviselőket, áruajánlatokat átvész kairói import-export cég néhány napig Budapesten tartózkodó igazgatója. Telefonhívást 3 napon át 11-2 óra között szíveségből továbbít Fonda Manyl cég, Váci-utca 11-b. Telefonszám: 180-227.

B.U.É.K.

A TOROK KEMÉNYSEPRŐJE
NEGRO

» **AKRON** «

ÖRÖKÍRÓ

előjegyzésre kapható minden szaküzletben

ARA 88.- FRT

A vezérképviselő fogyasztókat január hó 15-ig nem szolgál ki.

GYÖRGY IMRE

Budapest, IV., Daák Ferenc-utca 15.
Telefon: 180-515
Telefon: 184-604

"Az egész vonalon minőségi termelésre kell áttérnünk!"

Némely beszéd olyan, mint a hármát, felüldíti az elméket és megtermékenyíti a gondolatokat. Ilyen **Báranyos Károly** földművelésügyi minisztere, amely mezőgazdaságunk átszervezésének és a minőségi termelésre való áttérésnek munkatervét tárta az ország elé és ezt megelőzőleg az a közérdeklődést keltő nyilatkozata, amely éppen **A Reggel** hasábjain jelent meg. Bizvást elmondhatjuk: korszakalkotó munka vár a földművelésügyi kormányra, amikor a forradalmi, tehát gyökeres földbirtok-reform után a kisbirtok termelését összhangba kívánja hozni a hazai közéletmezés életünkbe vágó érdekeivel és ezzel egyidejűleg állítani kívánja egész agrárberendezkedésünket a minőségi termelés, a mezőgazdasági kivitel irányában. Mezőgazdaságunk virágzása és mezőgazdasági kivitelünk fokozása nemcsak elsőrangú gazdasági problémánk, de egyúttal az ország békéjének, haladásának, gazdagodásának legfőbb biztosítéka.

Szomszédaink

a magyar föld termékei iránt szadok óta érdeklődnek! Magyarország már háromszáz évvel ezelőtt egészen nagystílusú külkereskedést folytatott tenyésztett állattal, tokajhegyaljai borával, lovával, szarvasmarháival, búzájával és lisztjével. A monarchia közös vámterületén a kivitel kérdése nem okozott fejtörést. Az első világháborúban és az utána következő években mennyiségileg jelentősen megnövekedett a kivitelünk, de minőségileg, főleg az óriási kereslet és az irányítás hiánya miatt, már hanyatlás mutatkozik. Most húsz éve, 1927-ben, mezőgazdasági kivitelünk az összkivitel értékének 78 százalékát, ipari kivitelünk 21,2 százalékát adta; 1935-ben pedig, az utolsó esztendőben, amelyben mezőgazdasági kivitelünket a német piac nyomásától függetlenül bonyolítottuk le, 68,6 a mezőgazdasági és 33,4 az ipari kivitelünk.

Mezőgazdaságunk válsága

az amerikai búzának a nyugat-európai piacokon való megjelenésével élesedett ki. A tengerentúli minőségibúzának az olcsó tengeri út által létesített előnyösebb helyzetével a magyar búza a további piacokon a verseny már nem tudta felvenni. Nem azért, mintha minőségben romlott volna, hanem mert az amerikaiak a kvalitást még fokozva, a termelésük gépesítésével óriás tömegű, egyöntetű minőségűeket állítottak elő és dobták a világpiacon. Az agrárválság létszerűen érte el hazánkat: a mezőgazdaság csúszdába, a földművelő nép koldusbotra került. A tengerentúli búzaverseny volt az első lökés a magyar mezőgazdaság termelési és értékesítési irányának megváltoztatására. A kényszerítő körülmények következtében mulasztatlanul szükséges volt hozzájárulni mezőgazdasági termelésünk és értékesítésünk átszervezéséhez. Néhány kitűnő agrárpolitikusunk — **Baross László**, **Marschall Ferenc**, **Barza Ernő**, **Adorján János**, **Szedes Ferenc**, **Manning Adolf** és a világlátott, külföldön tanult gazdák egyrésze — felismerte, hogy az új piacok megszerzéséért folyó küzdelemben akkor fogja termékeink elhelyezését biztosítani, ha azok minőségben kiemelkednek és ezáltal az igényesebb és a nagy kínálattól elkényeztetett külföldi fogyasztókörzés körében a jobb minőség következtében érdeklődésre, majd kedveltségre tesznek szert. Természetesen a minőségi földny csak akkor vezethet eredményre, ha ezt megfelelő külpolitikai és külkereskedelmi előkészítés és szervezethez társítjuk...

Földrajzi elhelyezkedésünk

hogy **Európa** legszárazföldibb nagytája vagyunk és így a nappénnytartam és sugárzás is nagyobb nálunk, mint más európai országokban, a nyári érés idején tapasztalható erős nappénnyhatások, az őszi és téli tisztító meleg futóesők, a növények élettevékenységét serkentő hőingadozások, egyéb sajátosan magyar talajtulajdonságok, továbbá a sokszor egyéni művelési módok következtében a magyar föld olyan mezőgazdasági termékeket produkál, amelyek külsejükben, ízben, zamattalban, kémiai és fizikai összetételükben a mai emberi táplálkozásnál döntő szerepet játszó minőséggel rendelkeznek. Így, ha megvalósulna a Japánban a külkereskedelemben terén bizonyos mértékű nemzetközi terengardálkodás, úgy a kisbirtok Magyarország, komoly munkával, kemény és hozzáértő irányítással, a minőségi termelés céltudatos megszervezésével „Európa csemegésboltja” lehetne. Bölcseken állapítja meg **Adorján János**: „Ha mezőgazdaságunk fejlemelésének korszerű és legeredményesebbnek ígérkező magyar útja sikerül, akkor megnyerjük anyagi jövőnket, amitől függ nagyrésztben politikai jövőnk is”.

Az indítás

dacára a háborúnak, Szászai be-tyaruralmának, az országpusztu-

„Államosítás és kereskedelem”

Fodor László érdekes előadása a KOKSZ-ban

A KOKSZ ülésén népes hallgatóság előtt tartotta meg Fodor László, az állami szénbányák vezérigazgatója és a Nehézipari Központ (NIK) megszervezője

„Államosítás és kereskedelem”

című előadását. A vendégeket **Bródy Sándor dr.**, a KOKSZ ügyvezető-társelnöke üdvözölte. Fodor László köszönetet mondott, hogy a kereskedők szervezetében alkalmat adtak neki elosztani olyan félreértéseket, amelyekkel az államosítással kapcsolatban tele van a közvélemény. A bányák, államosításuk óta, 110 millió forint forgalmat bonyolítottak le.

A háború befejezése után 72 gazdasági vállalat volt az ország területén, amelyeket az állam vett kézbe.

Ma már eredményeket tudnak felmutatni és ha még vannak nehézségek, ezek csak átmenetiek. Az államosítást meg kellett csinálni, — folytatta Fodor — mert a bányák mind veszteséggel dolgoztak, adósságuk egyre nőtt és már közel százmillió forintra

rugott, úgyhogy előbb-utóbb az államnak kellett volna a bányákat ebből a zülött állapotból kiemelni.

A bányák napi 1700—1800 vagon termelése ma már eléri a 2500 vagon.

Nyomatékosan hangsúlyozni kívánja, — mondotta, — hogy az államosítással nem akarja a kormány a kereskedelmet kikapcsolni, sőt a nehéziparnak állami kezelésbe vételével a tisztességes kereskedelemmel együtt akar dolgozni, amit azzal bizonyít, hogy

az eddig elmúlt 6t hónap alatt úgy az ipari anyagok beszerzésénél, valamint az eladásnál, továbbá a munkásság életmódjában

GEOFFROY
ANGOL TANÁR
MARX-TÉR 5.

lásnak, általános elszegényedésünknek és egyéb kedvezőtlen körülményeknek, mégis biztató előjelek között indulhat meg. A magyar földműves önálló termelési képességei, földmádata, hősi erőfeszítése csodálatos módon bontakoztak ki az elmúlt két esztendőben. **Emberanyagunk** tehát kiállotta a tűpróbát, magára hagyva, számottevő segítség, központi irányítás és agrárpolitika nélkül. A minőségi termelésre átszervezett kisbirtokos Magyarország jövőjét világlejenségek is támogatják. A kultúr népek táplálkozásában való- sággal forradalmi változásoknak vagyunk tanúi! Egyre inkább döntő szerephez jutnak a könnyebben emészthető húsfelek, a tej — és baromfi-termékek, a gyümölcsök és a fűszerek. A C-vitaminban dús tápszerek kiszorítják az emberiség asztaláról azokat az élelmiszereket, amelyek vitaminszegények. E tekintetben pedig a tudományos vizsgálatok eredménye számunkra rendkívül örömdetes. A magyar földön termelt fűszerek-félék közül a káposzták, a kelkáposzták, a karfiol, a zöldborsó, a spárga, a hagyma, a tojma, a zöldbab, a paprikák, a gyümölcsök közül az őszibarack, a földi eper, a ribizli, az egres, a málna, a téli alma, C-vitaminban gazdagabb, mint a világpiaconon véltik versenyző külföldi országokból származó fűszerek és gyümölcs-félék. Európai élelmiszeri jelentőségük tehát, vitathatatlan!

sával és felruházásával kapcsolatban a magánkereskedelmet igénybevételek.

A kormány ezel az igénybevételekkel kapcsolatban fizetési kötelezettségei vannak a kereskedelemmel szemben, amelyeket 75 százalékig teljesítettek. Határozottan állítja, hogy

a viszonyok oly mértékben fog- nak javulni, hogy az állam kötelezettségeinek ezáltal a legpon- tosbabban eleget tesz.

Bródy Sándor köszönte meg Fodor Lászlónak, hogy a mai kereskedelemellenes hangulatban eljött a kereskedők közé és ilyen baráti gesztust mutatott feléjük.

VERONIKA LAKE
FREDRIC MARCH
érdekes különleges filmje
Boszorkányt vettem feleségül
RENÉ CLAIR
művészi rendezése
hittétől
LLOYD United Artists
Mopex-film **ADY**

Uj rendelet szabályozza az elhagyott javak kezelését

Az igazságügyminisztériumban megbeszélések folynak az Elhagyott Javak kezelésének új szabályozására.

Az elhagyott javak gondozásának, bérbeadásának mai módja nem kielégítő

és ezért az új rendeleti szabályozást a felmerült gyakorlati tapasztalatok alapján kívánják megoldani. Tárcaügyi és pártközi bizottságok készítik a tervezetet. Az érdekeltektől minisztériumok kiküldöttel

alapos tárgyalások után foglaltak állást ebben az ügyben, hiszen

óriási vagyontömegekről van szó.

Értesülésünk szerint a rövidesen elkészülő rendelet szabályozni fogja az Elhagyott Javak Kormánybizottságának jogi helyzetét, a perbeli képviselői kérdését és az elhagyott javak kezelését és továbbbi sorsát. Ezzel a rendelettel ez a hosszú idő óta vajdó és annyi jogos bírálatra okot adó kérdés végre nyugvópontja jut.

A REGGEL SPORTJA

Atlétáink nehéz feladatairól beszéltek az 50 éves MASz bajnoki vacsoráján

Az ötvenéves magyar atlétika minden nemzedéke vonult fel énnitő bajnoki vacsorára a Gellért szállóba. Ott láttuk az első világháború előtti idők atlétáit, többen megjelentek a két világháború közötti időszak sportemberei közül is, akik

a magyar atlétika európai hírnevét megszerezték.

Az ünnepi beszédet **Szerbák Elek dr.** mondotta. „A magyar atlétika jövőjét a tisztultabb sportszellem viheti feléle — mondotta a régi távfutó bajnok — ez a szellemiség három ezer esztendő, de az idők viharában mindig jó útmutatónak bizonyult. Atlétáinkra ez évben nehéz feladatok várnak! Február végén

Párisba utazik a válogatott munkás futócsapat, felkeresük nyáron Jugoszláviát, meghítják bennünket a dánok, Gesszel Bukarestben

a balkáni játékokon mérkölünk, a svájci atlétákat Budapesten látjuk vendégül. Augusztusban fősokols atlétáink a párisi fősokols világbajnokságokon képviselik a magyar színeket. A régi atléták nevében

Szemere János, volt rúdugró, most **Boszkárt** vezérigazgató

üdvözölte a mai fiatalokat. **Szepes Béla** gerelyvető bajnokunk után az elmúlt esztendő bajnokai nevében **Csaplár András** válaszolt. „Első kötelességem, — mondotta — hogy meghajtsam az elismerés zászlaját a magyar atlétika európai hírnevét megalapozó öreg atléták, a **Mudánok**, a **Somfay Elemérek**, **Balogh Lajosok**, **Barsi Lászlók**, **Szabó Miklóskok**, **Kovács Józsefek**, **Kelen Jánosok** és **Szilágyi** előtt. Az ő dicső hagyományait mi maiak — szegyenkezve vállaljuk bel — nem tudjuk méltóképen megőrizni. De a csüggedésre azért nincs ok.

Munkával, hittel visszazerezzük régi hírnevünket! Az atléták üdvözlésére megjelent **Frankó Mihály**, az NSZ elnöke is.

Gyorskorcsolyázóink szép győzelme

A városligeti műjéppályán tartották az ezévi mákorcsolyázó bajnokság versenyét. A férfiak csoportjában **Király Ede** győzött nagy fölényvel **Kálmán Ferenc** és **dr. Csapela Gyula** előtt. A hölgyek között **Szűry Mária** diadalmaskodott nővére, a tavalyi bajnok, **Szűry Eva** előtt. Harmadik **Kékessy Andrea** lett. A páros versenyen a **Kékessy-Király** pár szerezte meg a bajnoki címet, a **Nagy-testvérpár** lett a második.

Vasárnap és hétfőn rendezték gyorskorcsolyázóink nemzetközi versenyüket, amelyen az osztrákok is mérköltek.

Fiatalk fölényesen diadalmaskodtak. Némi kárpótlás a jéghockeyben el-

Igyon **tokaji fajborokat** a termelőtől
Literenként kímérve és kelésesen palackozva állandóan kapható:
K. 26 Szász Ilona tokaji szőlőbirtokos budapesti lakatánál
VIII. Szentkirálytér 4.

szenvedett vereségért.) Az egyes csapatok eredményei: 500 m. 1. **Ladányi** (MTE) 48.7 mp; 2. **Pajor** (BKE) 48.9 mp; 3. **Stanetz** (osztrák) 49 mp. 5000 m. 1. **Pajor** 9.10.3 mp; 2. **Eckfi** 9.22.9 mp; 3. **Ladányi** 9.23.4 mp; 4. **Hidvégi** 9.26.5 mp.

Szabó Miklós Svédországban! A többszörös magyar távfutó világrekordert Svédországba hívták edzőnek. „Helsingborgban kapok állást — mondotta —, az edzői tisztet amattól alapon vállalom s ha sikerült újra formába jönnöm, versenyezni is fogok. Egyelőre egy évre utazom ki!”

Vasárnapi ügétőeredmények

Dermesztő hidegben folytak le a vasárnapi ügétőversenyek, melyek nagyjában a papírfórának megfelelően végződtek. Súlyos panaszra az ügétővezető közönségnek, hogy az igazgatóság nem gondoskodik megfelelő melegedőkről és így a látogatók kénytelenek beülni, amiben nagy forgalmat bonyolít le a hiányosan futóit vendégül

I. Csibész (Hóra) 5/10 reá. 2. **Ottawa** (Deutsch) 13. Tot: 12. Hely: —. Bef.: 19. F. m.: **Méresz**, **Gonosz**. — II. **Tamara** (Pállich) 14. 2. **Zsarnok** T. (Hévíz) 8/10 reá. 3. **Fruska** (Marschall) 25. Tot: 14. Hely: 10, 10. Bef.: 15. 15. F. m.: **Csarosse**, **Mária**, **Nurmi**, **Meruzke**. — III. **I. Cinka P.** — **Fékelen** (Deutsche) 2. Tot: 23. Hely: 10, 10. Bef.: 53. F. m.: **Gyuri W.** — **Zsákmany T.** **Avanti** — **Elemer**, **Kiczi** — **Sárka**. — IV. **I. Dárdó** (Marschall) 13. 2. **Honvay** (Hauer) 2. Tot: 3. Juno (Wiesner) 6. Tot: 35. Hely: 12, 10, 15. Bef.: 51, 113. F. m.: **Szárén**, **Mege**, **Vámos**, **Janika**. — V. **I. Pekné** (Jónás J.) 4/10 reá. 2. **Furca** (Henkö) 6. Tot: 13. Hely: 12, 22. Bef.: 73. F. m.: **Champion**, **Zsibó T.**, **Bob**. — VI. **I. Ede** (Marschall) 2 reá. 2. **Miral** (Willingner) 4. Tot: 10. Hely: 12, 29. Bef.: 21. F. m.: **Gazda H.**, **Herules**, **Jávör**. — VII. **I. Kacér** (Hévíz) 21. 2. **Pityu** (Raduly) 4. 3. **Pengő** (Lampert) 14. Tot: 40. Hely: 10, 10, 10. Bef.: 108, 153. F. m.: **Böfros**, **Cigány**, **Derván**, **Vigasztaló D.** — VIII. **I. Hetty** (Zöldy) 2. 2. **Penczer** (Máté) 21. 3. **Csuda** (Hévíz) 3. Tot: 38. Hely: 11, 10, 10. Bef.: 72, 99. F. m.: **Hajnalka**, **Bobó**, **Gonosz**, **Uránia**, **Badaño**, **Sanyi**, **Honpolgár**, **Hir**.

A „Sajtószolgálat” a magyargazdasági és szellemi életnek kitűnően megszervezett információs szerve, ismét megkezdte működését. A „Sajtószolgálat” a belföldi híryanagyon kívül az Egyesült Államok, a Szovjet-birodalom, Anglia, Svájc, Franciaország és az északi államok sajtóorgánumaiból közli, illetve csoportosítja előfizetői számára azt a gazdasági vonatkozású híryanagot, amelyet az ország újjáépítésében résztvevő gyárosnak, vállalkozónak, kereskedőnek, pénzintézeteknek és közületeknek nélkülözni nem lehet.

Tengerentúltra hajó-és repülőgépjegyek
Atlantis
utazási iroda
V., Harmincad uca 1.
Tel.: 181—279.

ÜZLETVERSENY HATÁRNAPOK
Jan. 9, 12, 16, 19.

Reggeli levél

Képek az igazi Amerikáról

Írta: Ruttkay György

New-York, január 1.

Magyarországról mostanában sokan jönnek Amerikába. Akár mint magyar származású amerikai katonák szülei, vagy közeli hozzátartozói (akik az amerikai bevándorlási törvény szabályai szerint előnyben részesülnek), akár mint látogatók. Akár tetszik nekik Amerika, akár nem: legnagyobb részük nem lepi meg semmi, már mindent ismernek, már mindent tudnak, még a belső titkokat is, amelyeket itt senki nem ismer és amelyekkel senki nem törődik. Hírlapírói lelkismeretem diktálja, hogy megállapítsam, hogy mindezek az ismeretek túlnyomórésztben hamisak. De ez adta az ötletet, hogy néhány, egyáltalában nem jelentékeny, de jellemző amerikai különlegességre hívjam fel a Reggel olvasóinak a figyelmét:

Amerikában az a szokás, hogy a lekhúzható, többnyire tojáshej-sárga ablakfüggönyt az ablak feléig egész nap lehúzzák. (A szállodaszemélyzet is így van oktatva.) Nagyvárosra ez nem kötelező, de a vidéken igen. A közeli New-Jersey állam egyik városkájában, Patersonban, ahol barátaim laknak, egy háromtagú küldöttség jelent meg a házukban és arra kérte őket, hogy ezentúl napközben is eresszék le félig a függönyeiket az ablakokon, mert a függönytelen ablakok elrontják az utca képét, miután az utcán mindenütt le vannak félig eresztve a függönyök.

New-Yorkban egész sereg olyan férfi-fodrászműhely van, ahol nem borotválják, csak hajtvágnak. Ez feltűnő betűkkel ki is van írva a kirakaton. A titka ennek az, hogy a

borotválás majdnem annyi időt vesz igénybe, mint a hajvágás, de a hajvágás kétszer annyiba kerül. A fodrászok pedig úgy vannak szerződötelve, hogy valami csekély fizetést kapnak. De a jövedelem, amit a munkájukra hajt, felerészben az övék. (Ezért kenik rá a „vendégre“ azt a sok hajvizet, olajat, kenőcsöt, amit sikerül rákenniük.) A borotválás tisztára az övék. Ilyen számítás mellett érthető, hogy a fodrász inkább nyír haját, mint borotvál. A hajnyírás díja New-York városában kilencven cent, míg a borotválás az üzletekben, ahol a borotválásnak, csak haját vágnak: hatvan cent. (Még egy héttel ezelőtt: negyven cent.)

New-York legnagyobb és legelőkelőbb üzleti és irodai épületének, a Rockefeller Centernek egyik vendéglőjében (a sokszáz közül), kizárólag vöröshajú pincéernők szolgálnak ki. Fesített vörös haj nem érvényes, csak a veleszületett, az igazi. Még a ruhatárolóknak is vörös a haja.

A tőzsde és a bankok vidékén, tehát abban a városrészben, melyet a világ általában „Wall Street“ néven ismer, a felhőkarcolóktól szegélyezett végtelenül keskeny utcákban, majdnem mindegyikében, van egy-egy étterem, ugyanannak a vállalatnak a helyiségei (melyeket itt „láncüzletek“nek neveznek, mert összevették őket: „láncot“ alkotnak), amelyekben inkább a szerény jövedelmű, vagy takarékosabb hivatalnokok fogyasztják el délebédjüket. (Alkohol nincs, még sör sem.) „Express-Buffer“ a neve. Kiszolgálás nincs, számla nincs, a vendég a végén, a kijárat mellett ülő pénztáros-kisasszonynak megmondja, hogy mit fogyasztott és kifizeti az árát. Vendéglő a bizalomhoz. Na, már most: előfordul és még csak nem is ritkán, hogy a vendég visszaél ezzel a bizalommal és kevesebbet vall be, mint amennyit fogyasztott — tehát kevesebbet is fizet, mint amennyit fizetnie kellene. Ez megy, minden héten, péntekig. Amerikában hetenkint fizetik az alkalmazottakat és péntek a fizetési nap. Aki egész héten megcsalta a vendéglőt, pénteken, bünbánóan odáll a pénztár elé és megfizeti a különbséget, amit egész héten „bliccelt“.

A törvény arra kötelezi az amerikai napilapokat, hogy minden évben, november első hetében, tenyék közzé, hogy kinek a tulajdona, kik a fő-résztvevők és hogy az elmúlt évben (tehát nemcsak a nyilatkozat hetében), hány példányban jelentek meg átlagban.

A hetilapokra és a folyóiratokra ez a törvény csak annyiban vonatkozik, hogy ezek csak a tulajdonjogi érdekeltségeket közelesek bevallani, a példányszámot nem. Mióta Amerikában vagyok, az ország egyik legtekintélyesebb lapja, a „New York Times“ 600.000 példányt vallott bű, a másik évben lecsott 300.000 példányra, megint felment 450.000 példányra és már héttel ezelőtt ismét 635.000 példányt mutatott fel. A nagy folyóiratok ezt a szabályt nem szeretik, mert ők is dicsekedni

akarnak a példányszámukkal, tehát drága, ah! de milyen drága pénzen hirdetik, hogy hány példányban jelennek meg: a „Life“ hetilap egy novemberi kimutatás szerint 22.550.000 példányban kerül a piacra; a „Saturday Evening Post“ hetenkint 12.700.000 példányban jelenik meg; a „Look“ folyóiratot hetenkint 12.650.000 példányban nyomtatják. A „Ladies Home Journal“ című havilapjait, amely a ház, a kert, a gazdaság, a divat kérdéseivel foglalkozik, az elmúlt októberben 264 oldalon jelent meg és ennek a vastag, díszes kötetnek a túlnyomó része hirdetés volt: a kiadvállalat ebben az egyetlen számban 2.146.746 dollár értékű hirdetést hozott nyilvánosságra.

A költősködés olyan költséges, hogy ha egy szindarab befejezi pályafutását és a színházépületét át kell adni egy másik, újabb darabnak, a lefűszött szindarab vállalkozója a színpadon szerepelt bűtorokat egyszerűen kiéltette az utcára: onnan mindenki elvihette, aki akarta. Ez a háború alatt, amikor minden semmiségnek volt valami becsé, megváltozott, mert az emberek sokat kerestek és mindenre volt vevő. Most azonban megint kezdenek visszatérni hozzá...

ADY ENDRE ismeretlen sanzonját fogjuk hallani. Schol, semmi-féle Ady-kötetben nem találjuk a „Lányos anya üzenetét“, amelyet a költő Medgyaszay Vilma számára írt, mert — a vers elveszett, éppen úgy, mint Reinits Béla muszkája, amelyet hozzá szerzett. De Medgyaszay Vilma pontosan emlékszik a versre, Pallós Tivadar pedig új dallamot írt hozzá. Ez egyébként a második Ady-vers volt, amelyet a poeta Medgyaszay Vilmának írt. Az első a jólismert „Kató a misén...“ Ady e szavakkal adta át, évtizedekkel ezelőtt: „Írtam magának egy pikáns kuplét.“

SERGIO FAILONI Amerikába érkezett — jelenti Ruttkay György a Notesz-nek — feleségével és néhányhónapos kisbabájával.

MICKY JUDY
ROONEY GARLAND
KÁPRÁZATOS
TÁNCOS, ZENÉS VIGJÁTEKA

METRO
FILM
**TAVASZ
A BROADWAYN**
FÓRUM DÉ SI
ÓRIASI SIKER!
3-IK, 4-IK HÉT

MADACH SZÍNHÁZ: Egerek és emberek

Egy percig, egyetlenegy percig akadékoskodunk még, felfolban bennünk a dacos ellenkezés, a „kétkedésnek átkos szelleme“, aztán elporlik mindez a tragikus élmény máglyatüzeiben, hamvába hull a gáncs, lehajtuk a fejünket és boldog mosollyal vesszük tudomásul, hogy a színpadon megjelent, valóban megjelent — az író! Sötét borulást áraszt az a költő, aki a megrázó ellentét kedvéért idilli szépségű, békés boldogságot sugárzó tájképben helyezi el a maga nehézsorsú, kavargó indulatú, sötét ösztönökkel viaskodó, elátkozott embereit, akik démnokkal birkóznak s a boldogság után vágyódnak, mint mi mindannyian, emberek: vágyaktól, ösztönöktől, szerencsétlen körülményektől üzött, balsorsú utazók ezen a szép földön... A boldogabb élet után való örök emberi vágy megrázó költeményét hallgatjuk s az örök emberi bukás fájdalma ráz meg bennünket. Olykor, ha egy-egy pillanatra kitéjük magunkat Karl Steinbeck, a költő karjaiból, fölrémlik bennünk a sejtélem, hogy ez a regényszerű terjedős-

ség és ez a töredezett cselekmény-vonal öreg hiba. De alig jut lélekzetünk a kifogásokra, mert minden formán és hibán, törésen és terjedőségen keresztül árad a költői varázs és az a drámai feszültség, amely az epikus formából is kisugárzik. A költő árasztja és sugározta felénk mindezt és — a rendező. A rendező, akinek a nevét jól megjegyezzük: Bálint Györgynek hívják! A szavak gyémántköszörűse, a gondolatok dajkálója, a hangsúlyok muzsikusa, a dialógus karmestere ő! Greguss az őslény egyszerűségét döbbentetés erővel varázsolja elénk: az őszinteség pátoza és a valóság monumentális árad belőle. Alszeghy Lajosról csak annyit mondhatunk: ez a tegnap még névtelen színész ma a legnagyobbak közé tartozik! Ladányi amarritka színjászok egyike, akik nem szavakat mondanak, hanem bevilágítanak a szavak mögött rejtőző gondolatok rejtelmébe. Baló tragikumot és távlatokat éreztet, Kemény, Szilgyi Bea — az egyetlen nőalak ezen a színpadon! — Rozsos és Jákó kitűnők. B. I.

Fantóm a színházban

Beszámoló a Royal Varietéről

Szilveszter éjszakáján a rádió az 6-esztrondót helyszíni közvetítéssel búcsúztatta: A Royal Színház előadását hallotta a közönség, Salamon Béla bohózatát. Fültehuja lehetett az egész ország, hogy milyen kacagás, vidámság és mulatság van a Royal Varietében. Salamon Béla az új műsorban két bohózatot játszik. Az egyik Női Károly, a másik Rejtő Jenő darabja. Tombol a közönség.

Honthy Hanna egy kis operettben lép fel. Arról szól, hogy Honthy Hanna lakásába betörnek. Egy színész a betörő. Solthy György játssza.

„A tragédia próbája“ és „Az úrhatnám kovács“

Vasárnap délelőtt kezdte el az irodalmi nyelveknek való studioelőadásokat a Nemzeti Kamara Színház. Két egyfelvonásost mutatott be: mind a kettő irodalmi ritkaság és csemegél XVIII. századbeli angol író R. B. Sheridan komédiája, „A tragédia próbája“ volt az első. A tragédia komor futurnusáról lezártott Sheridan és felvette a komédia vidám maszkját. Káprázatos és zsenális, ahogyan ebbe a kurta egyfelvonásosba belesűrít az ötletek pazarosságát, a helyzetkomikum ellenállhatatlanságát és a jellembrázolás gazdagságát. A második egyfelvonásos az előbbinek kortársa, de magyar születésű. Szentcs Reginald ferencendi tanár írta 1780-ban. A címe: „Az úrhatnám kovács“. Mig az előbbi Benedek András fordította igen jól, a magyar komédiát Nagypál István alkalmazta modern színpadra, tehetségesen. A népi humor egészséges levegőjét árasztja, a néplelek és képzőerő üde színeit csillogtatja ez a játékosan gazdag bohóság. „A tragédia próbája“ főszerepeiben Egri, Tassy, Bozók, a kisebb szerepekben Peti, Tompa, Major és Gobbi Hilda tehetsége ragyog. „Az úrhatnám kovács“ vezető szerepeit Rajczy, Garai és Bozók alakítják, elismeréreméltó tehetséggel. De az is bizonyos, hogy mindkét komédia kisebb szereplői is rászolgálnak a tapskora. u. gy.

POKOL A SZÍNPADON

Latabár Kálmán a Moulin Rougeban. Amióta megnyitották a Nagymező-utcai Vörös Malom orfeumot (Moulin Rouge), a közönség minden este megtölti a helyiséget. A legszebb szórakozóhely ezidőszent Budapesten a Moulin Rouge, amelynek revüje az „Orfeum a pokolban“ Latabár Kálmánnal a főszerepben kerül színre. Látványos, érdekes revü.

* A színház és a háború. A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság a hó 8-án d. u. 4-kor (Szentlőrinc-utca 32/a) előadást tart: Illés Béla: A színház és a háború. A magyar színház feladatai a háború után. Hozzászólók: Zsolt Béla, Márkus László, Réday Imre, Egyi István, Bárdos Artúr.

* A „CLAUDIA“ utolsó előadása a Vígyszínházban Gaál Franciskával és a premier többi szereplőivel.

MÉG MINDIG
A LEGNAGYOBB SIKER!

DOROTHY LAMOUR
SING CROSBY-BOB HOPE

**SZINGAPURI
TANCOSNŐ**

3. hétre
prolonálva
VÁROSI
SZÍNHÁZ

A megbízható fogkrém

OVENALL

Hangulatos téli esték a

LILIAM étteremben

ujból

LÁSZLÓ IMRE énekel

SALLAY MISI cigányzenekora Kőrös-kürtő konyha Kiváló italok!

